

11 Schoorsteen van de voormalige lood- en metaalhoogovens en rookgaskanaal

Bij het roosten (verhitten van het erts) werd 150 jaar geleden en in de latere tijd in de Ramsbecker lood- en metaalhoogovens zwavel van het metaal gescheiden. Het aandeel zwavel bedroeg ongeveer 13%. Vanwege eisen van het Pruisische ministerie van Mijnbouw moest dit voor het milieu zeer schadelijke gas geheel uit het bewoonde dal van de Valme worden geleid.

Destijds kon men nog geen hoge schoorstenen metselen. Daarom bouwde men in 1854 op de helling van de Bastenberg een vierhoekige, ondersteunde schoorsteen. Vervolgens werden de schadelijke rookgassen van de loodhoogovens door een 385 m lang gemetseld kanaal de berg op geleid naar een kamersysteem, direct bij de schoorsteen, waar de gassen eerst nog werden gereinigd. (De resten van dit rookgaskanaal zijn aan de helling onder het wandelpad te zien).

Door de gunstige topografische omstandigheden hadden de aanvankelijk hete rookgassen te maken met een natuurlijke schoorsteentrek. Ze koelden op hun weg naar boven zover af, dat de giftige loodverbindingen en vliegias in de horizontale gangen van het kamersysteem bij een mindere trek neersloegen. Daarna konden de rookgassen 150 meter boven het dal van de Valme in de lucht vrij komen. De rookkamers werden van tijd tot tijd gereinigd en de neergeslagen stoffen (bij voorbeeld loodwit voor de verfproductie) teruggewonnen. De hiervoor aangewezen arbeiders kregen tijdens deze werkzaamheden die hun gezondheid in gevaar bracht, spek, melk en jenever uitgereikt.

De tegenwoordig onder monumentenzorg staande rookgasschoorsteen is na de sluiting in 1907 het merkteken van Ramsbeck geworden. Met het onderhoud ervan houdt zich sinds 1982 de "Kamin-Fahnen-Förderverein" (de Schoorsteen-Vlaggen-vereniging) bezig. Het hele jaar door wappert vanaf de bovenste rand de vlag van de deelstaat NRW. Als christelijke symbolen worden hier in de paastijd een kruis en in de kersttijd een ster verlicht.